

ĐỀ CƯƠNG CHI TIẾT
MÔN NGÔN NGỮ VÀ VĂN HỌC
(Dùng cho trình độ đại học)

A. Thông tin về giảng viên:

Giảng viên: Phan Thị Mỹ Ly

Nơi làm việc: Bộ môn Sư phạm Ngữ văn, Khoa NN – VH – NT Khmer Nam Bộ

Điện thoại: 034.553.0263

Email: phanthimyly03@gmail.com

B. Thông tin về môn học:

1. Số tín chỉ/đvht: 02

- Lý thuyết: 01

- Thực hành: 01

2. Đối tượng học: Bậc học: Đại học

Ngành: Sư phạm Ngữ văn

Chuyên ngành: SP Ngữ văn Khmer Nam Bộ (DA18SNV)

Hệ: Chính quy

3. Điều kiện tiên quyết/song hành: Không

4. Mục tiêu/Kết quả học tập của môn học: Sau khi học xong môn học này, sinh viên sẽ có khả năng:

4.1. Về kiến thức:

- Xác định được mối quan hệ giữa ngôn ngữ và văn học theo những cách tiếp cận khác nhau;

- Trình bày được những đặc điểm, vai trò của ngôn từ trong văn học, lí luận văn học;
- Xác định được mối quan hệ giữa ngôn ngữ và văn học trong các thể loại văn học.

4.2. Về kỹ năng nghề nghiệp:

- Phân tích được nội hàm của các khái niệm, các thuật ngữ liên quan đến phạm trù ngôn ngữ và văn học;

- Vận dụng kiến thức về ngôn ngữ và văn học để luận giải đặc điểm ngôn ngữ qua các thể loại văn học;

- Vận dụng vốn kiến thức về mối quan hệ giữa ngôn ngữ và văn học vào việc phân tích các văn bản văn học.

4.3. Về thái độ và kỹ năng mềm:

- Rèn luyện kỹ năng tư duy độc lập, kỹ năng tự học, tự nghiên cứu;

- Rèn luyện kỹ năng hợp tác;
- Rèn luyện kỹ năng lập luận;
- Hình thành thói quen chú ý các đặc điểm ngôn từ khi nghiên cứu tác phẩm văn học.

5. Nội dung và mục tiêu/KQHT chi tiết môn học:

Chủ đề/Bài học	MT về kiến thức	MT về kỹ năng chuyên môn	MT về thái độ và KNM
Chương I: Khái luận về ngôn ngữ và văn học			
Bài 1: Khái luận chung về ngôn ngữ	Xác định được nội hàm của các khái niệm, thuật ngữ liên quan đến phạm trù ngôn ngữ.	Phân tích được nội hàm của các khái niệm, các thuật ngữ liên quan đến phạm trù ngôn ngữ.	-Rèn luyện kỹ năng tư duy độc lập, kỹ năng tự học, tự nghiên cứu;
Bài 2: Khái luận chung về văn học	Xác định được nội hàm của các khái niệm, thuật ngữ liên quan đến phạm trù văn học.	Phân tích được nội hàm của các khái niệm, các thuật ngữ liên quan đến phạm trù văn học.	-Rèn luyện kỹ năng lập luận; -Hình thành thói quen chú ý các đặc điểm ngôn từ khi nghiên cứu các tác phẩm văn học.
Bài 3: Các quan niệm về mối quan hệ giữa ngôn ngữ và văn học	Xác định được mối quan hệ giữa ngôn ngữ và văn học theo những cách tiếp cận khác nhau.	Phân tích được mối quan hệ giữa ngôn ngữ và văn học.	Ý thức giá trị ngôn từ trong tác phẩm văn chương.
Chương II: Từ ngôn ngữ đến ngôn từ nghệ thuật			
Bài 1: Khái quát về “ngôn từ chất liệu” và “ngôn từ công cụ”	Xác định được khái niệm, đặc điểm: “ngôn từ chất liệu”, “ngôn từ công cụ”.	Phân tích được đặc điểm ngôn từ chất liệu, ngôn từ công cụ.	
Bài 2: Từ tín hiệu ngôn ngữ đến tín hiệu thẩm mĩ trong văn học	<ul style="list-style-type: none"> - Xác định được khái niệm, tính chất của tín hiệu ngôn ngữ, tín hiệu thẩm mĩ trong văn học; - Xác định được và mối quan hệ giữa tín hiệu ngôn ngữ với tín hiệu thẩm mĩ trong văn học. 	Phân tích được những đặc điểm, vai trò của ngôn từ trong văn học dựa trên mối quan hệ giữa tín hiệu ngôn ngữ và tín hiệu thẩm mĩ.	

Bài 3: Ngôn ngữ với sáng tác và tiếp nhận văn học	Xác định được đặc điểm vai trò của ngôn ngữ trong sáng tác và tiếp nhận văn học.	Phân tích được vai trò của ngôn ngữ trong sáng tác và tiếp nhận văn học.	
Chương III: Một số biểu hiện về mối quan hệ giữa ngôn ngữ và văn học qua các thể loại văn học			
Bài 1: Ngôn ngữ trong các sáng tác văn chương	Xác định được đặc trưng ngôn ngữ trong các sáng tác văn chương.	-Phân tích được mối quan hệ giữa ngôn ngữ và văn học qua các thể loại văn học;	Hình thành thói quen chú ý các đặc điểm ngôn từ khi nghiên cứu các tác phẩm văn học.
Bài 2: Ngôn ngữ trong lí luận, phê bình văn học	Xác định được đặc trưng ngôn ngữ trong lí luận, phê bình văn học.	-Vận dụng vốn kiến thức về mối quan hệ giữa ngôn ngữ và văn học vào việc luận giải đặc điểm ngôn ngữ trong một số tác phẩm văn chương; lí luận, phê bình văn học và các thể loại văn bản văn học khác.	
Bài 3: Ngôn ngữ trong các thể loại văn bản văn học khác	Xác định được đặc trưng ngôn ngữ trong các thể loại văn bản văn học khác.		

6. Kế hoạch giảng dạy chi tiết:

<i>Chủ đề/Bài học</i>	<i>Cách tổ chức giảng dạy</i>	<i>Yêu cầu đối với SV</i>	<i>Cách đánh giá</i>	<i>Định mức tiêu hao trang thiết bị, vật tư, công cụ,...phục vụ giảng dạy/SV</i>
Chương I: Khái luận về ngôn ngữ và văn học				

Bài 1: Khái luận chung về ngôn ngữ	-Thuyết giảng, vấn đáp nội dung những khái luận về ngôn ngữ.	-Lắng nghe; -Vấn đáp; -Nhận thức được nội dung liên quan đến phạm trù ngôn ngữ; -Đúc kết được nội dung bài học.	Phỏng vấn nhanh.	01 Máy chiếu 01 hộp phấn 01 bông bảng.
Bài 2: Khái luận chung về văn học	Thuyết giảng kết hợp tổ chức hoạt động thảo luận để tìm hiểu nội dung về phạm trù văn học.	-Lắng nghe và trình bày được kiến thức về vấn đề liên quan phạm trù văn học; -Thực hiện hoạt động đọc (đọc 01 tác phẩm văn học) và thực hiện theo yêu cầu của GV; -Đúc kết được nội dung bài học.	Vấn đáp	
Bài 3: Các quan niệm về mối quan hệ giữa ngôn ngữ và văn học	Thuyết giảng nội dung quan niệm về mối quan hệ giữa ngôn ngữ và văn học.	-Lắng nghe; -Nhận thức nội dung bài học; -Đúc kết được nội dung bài học.	Đánh giá qua quan sát và vấn đáp	
Chương II: Từ ngôn ngữ đến ngôn từ nghệ thuật				
Bài 1: Khái quát về “ngôn từ chất liệu” và “ngôn từ công cụ”	-Thuyết giảng, vấn đáp nội dung bài học.	Lắng nghe; -Nhận thức nội dung bài học; -Đúc kết được nội dung bài học.	Vấn đáp	

<p>Bài 2: Từ tín hiệu ngôn ngữ đến tín hiệu thẩm mĩ trong văn học</p>	<p>Thuyết giảng kết hợp vấn đáp để làm rõ 02 nội dung bài học: <i>Tín hiệu ngôn ngữ, tín hiệu thẩm mĩ; mối quan hệ giữa tín hiệu ngôn ngữ, tín hiệu thẩm mĩ.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> -Lắng nghe; -Tham gia vấn đáp; -Nhận thức nội dung bài học. 	<p>Quan sát mức độ tham gia hoạt động học tập.</p>	
<p>Bài 3: Ngôn ngữ với sáng tác và tiếp nhận văn học</p>	<p>Thuyết giảng kết hợp vấn đáp và tổ chức hoạt động dạy học (thảo luận nhóm) để làm rõ 02 nội dung: <i>ngôn ngữ với sáng tác văn học và ngôn ngữ với tiếp nhận văn học.</i></p>	<p>Tham gia hoạt động đọc-hiểu văn bản văn học tại lớp (tác phẩm văn học được GV chuẩn bị), tham gia thảo luận, xác định và và đúc kết được nội dung bài học.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Vấn đáp -Kiểm tra viết 	
<p>Chương III: Một số biểu hiện về mối quan hệ giữa ngôn ngữ và văn học qua các thể loại văn học</p>				
<p>Bài 1: Ngôn ngữ trong các sáng tác văn chương</p>	<p>Đàm thoại, thuyết giảng kết hợp phản hồi tích cực và tổ chức các hoạt động thực hành (cho SV thực hiện bài tập về nội dung <i>ngôn ngữ trong các sáng tác văn chương</i>).</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Lắng nghe, vấn đáp và thực hiện hoạt động thực hành tại lớp do GV yêu cầu; -Nhận thức; -Đúc kết được nội dung bài học. 	<p>Đánh giá qua Phiếu học tập</p>	

Bài 2: Ngôn ngữ trong lí luận, phê bình văn học	Thuyết giảng, vấn đáp nội dung bài học.	- Lắng nghe; - Vấn đáp; - Nhận thức được nội dung bài học; - Đúc kết được nội dung bài học.	Kiểm tra viết (nhóm)	
Bài 3: Ngôn ngữ trong các thể loại văn bản văn học khác	-Thuyết giảng kết hợp kĩ thuật sơ đồ tư duy để hướng dẫn nội dung bài học; -Tổ chức hoạt động thực hành tại lớp (bài tập) -Đúc kết nội dung bài học.	-Lắng nghe; -Tham gia thực hiện bài tập; -Đúc kết được nội dung bài học.	Vấn đáp	

7. Đánh giá: Theo quy định hiện hành của Trường.

❖ **Đánh giá quá trình: 50%, gồm:**

- Đánh giá lần 1: Bài kiểm tra viết (SV tham gia kiểm tra viết tại lớp, cá nhân)
- Đánh giá lần 2: Bài kiểm tra viết (SV tham gia kiểm tra viết tại lớp, nhóm)

❖ **Đánh giá cuối môn học: 50%**

- Chương I, II, III
- Hình thức đánh giá: Kiểm tra viết
- Thời gian: 90 phút

***Lưu ý:** (Sinh viên vắng quá 20% số tiết sẽ không được tham gia đánh giá kết thúc).

8. Tài liệu học tập:

- **Sách, giáo trình chính**

1. Bài giảng môn *Ngôn ngữ và văn học*, Trường Đại học Trà Vinh, Lưu hành nội bộ;
2. Bùi Minh Toán (2016), *Ngôn ngữ với văn chương*, NXB Đại học Sư phạm, HN.

- **Sách tham khảo, địa chỉ website:**

1. Chim Văn Bé (2016), *Ngôn ngữ học văn chương*, NXB Giáo dục Việt Nam;
2. Nguyễn Phan Cảnh (2001), *Ngôn ngữ thơ*, NXB Văn hóa thông tin;
3. Lê Bán Hán, Trần Đình Sử, Nguyễn Khắc Phi (2009), *Từ điển thuật ngữ văn học*, NXB Giáo dục;
4. Nguyễn Thiện Giáp (2007), *Vấn đề nghiên cứu văn học dưới góc độ ngôn ngữ*,

Trường Đại học Trà Vinh

Lược sử Việt ngữ học, Tập hai, NXB Giáo dục;

5. Đỗ Việt Hùng, Ngân Hoa (2004), *Phân tích phong cách ngôn ngữ trong tác phẩm văn học (Ngôn từ - Tác giả - Hình tượng)*, NXB Đại học Sư phạm, HN;

6. Nguyễn Lai (1996), *Ngôn ngữ với sáng tạo và tiếp nhận văn học*, NXB Giáo dục;

7. Phan Ngọc (1995), *Cách giải thích văn học bằng ngôn ngữ học*, NXB Trẻ TP. HCM;

8. Hoàng Kim Ngọc, Hoàng Trọng Phiến (2011), *Ngôn ngữ văn chương*, NXB Đại học Quốc gia, HN;

9. Trần Đình Sử (cb) (2007), *Giáo trình Lý luận văn học tập I, Bản chất và đặc trưng văn học*, NXB Đại học Sư phạm, HN;

10. Bùi Đức Tịnh (1999), *Ngôn ngữ và văn học*, Tập I-II, NXB Văn nghệ TP. HCM;

11. Bùi Minh Toán (2013), *Từ tín hiệu ngôn ngữ đến tín hiệu thẩm mĩ trong văn chương*, Tạp chí Ngôn ngữ học và Việt ngữ học, số 3 (209), trang 1-11;

12. Bùi Minh Toán (2014), *Giáo trình Dẫn luận Ngôn ngữ học*, NXB Đại học Sư phạm, HN.

13. <http://www.khoaavanhoc-ngonngu.edu.vn>

Trà Vinh, ngày ~~10~~ tháng 2 năm 2019

BỘ MÔN SƯ PHẠM NGỮ VĂN

GIÁNG VIÊN

Nguyễn Thị Kiều Tiên

Phan Thị Mỹ Ly